

EL POBLE: CATALA

5 Cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA
CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES: 5.00 PESSETES (10.00 LIRAS)
PAISOS D'UNIO POSTAL: 5.00 PESSETES (10.00 LIRAS)

ANY VII • Barcelona, dilluns, 18 de juliol de 1910 • NÚM. 1492
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. IIIII TELÉFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES: 5.00 PESSETES (10.00 LIRAS)
PAISOS D'UNIO POSTAL: 5.00 PESSETES (10.00 LIRAS)

AN UN VOLUM TRIMESTRAL DE LA NOSTRA BIBLIOTECA
5.00 PESSETES (10.00 LIRAS)
5 Cts.

GRANS
MAGATZEMS

EL SIGLO

EXTENSOS ASSORTITS EN ARTICLES
pera

Camp, Viatge y Platja

GRAN VARIETAT
en

MOBLES DE JONC Y VÍMET

Sillons - Silleries - "Chaises-longues,"
Garites - etc., etc.

Balancins - Llits y tendes de campanya - Baguls
Male es - Cenatxos y Sombrereres

Banyes de mar

Complet assortit en

Trajos de bany

pera Senyora, Senyor y Nens

Maletins - Albornosos - Llensols - Tovallols

Gorres y Sabates pera bany

Espanjes - Quines - Colonies - Sabons

Últimes
novetats en

Estampats

L'Exposició de Bruseles

Seccions d'Alemanya y Fransa

Vintitres Estats han concorregut a la gran manifestació del treball realitzada en la capital de Bèlgica: Alemanya, França, Anglaterra, Espanya, República Dominicana, Mòlac, Uruguai, Canadà, Haití, Xina y Brasil. Els edificis propis; Suïssa, Estats Units, Luxemburg, Grècia, Turquia, Persia, Nicaragua, Japó y Guatemala en la Secció destinada a les nacions estrangeres.

Alemanya s'ha presentat en aquest certamen amb una força; a mida que s'examina la Secció, l'admiració creix ab intencitat, observant-se arreu la superioritat d'un Estat ric y poderós.

Baix tres aspectes entrem que deu esser apreciada la Secció alemanya: pels avenços realitzats en les indústries metal·lúrgiques, en la construcció de material mòbil, per ferrocarrils y per l'importància d'un nou art decoratiu y industrial, completament original y que els alemanys han presentat com un dels últims progressos realitzats en la seva indústria.

La gran sala de màquines és la veritable representació de l'avenç industrial germànic, ab sa diversitat d'aparells, colossals grues, que's mouen pulsant un senzill resort elèctric y algunes de les quals poden traslladar blocs de ferro de cinc tonelles, llargos y fins el mineral, per medi de la tracció elèctrica, tot disposat ab tal forma que demostra el geni industrial y organitzador dels alemanys. No menys, encara, digne d'admiració, l'esplendïd departament de màquines y vagons pera ferrocarrils; gegantines locomotores de triple expansió, luxosos vagons de primera fins a quarta classe ab totes les innovacions y comoditats imaginables, donen perfecta idea de l'estat de progrés d'aquesta poderosa indústria.

Fins avui la característica de la producció alemanya, era la falta de gust, y la reproducció vulgar de les creacions d'altres països, no oferint altres avantatges que les d'un preu més baix.

No es, ara, aquesta impressió obtinguda, després d'examinar la secció alemanya, sinó la de l'existència d'un esperit innovador, la manifestació d'un nou art aplicat, suggestiu y essencialment alemany, que triomfarà, malgrat la titànica lluita que actualment sostenen els partidaris de les escoles regnants.

La fatxada del Palau d'aquesta Secció és ja una demostració brillant del nou art germànic, com tot l'estil de la decoració interior y el d'algunes instal·lacions, essent veritablement remarcables els departaments destinats a moblatges y decorat d'habitacions completes. En totes s'ha tingut en compte l'acció psicològica que exerceix tant en l'home com en la família, l'art dins de la casa.

Cada sala o habitació, té un estil adequat a l'objecte que se li ha destinat; l'avant-cambra de Lluís XVI és d'un gust nob i alegre; la de sala de l'Hotel de Ville d'aspecte imponent y patriarcal; el saló dels casaments, d'una bellesa encantadora; el de la música, d'estil sever y convidant al reculliment; els dormitoris decorats ab vistosos papers florealis ab tons colors, y la cambra dels infants ab tons blaus y blancs. Altres sales y habitacions menys importants no desmereixen en quant al bon gust y confort indispensables. Tots els detalls, com mobles, bibelots, objectes d'adorn, són els elements que corresponen ab gust y precisió al conjunt de l'obra.

Diversitat de matèries han sigut elaborades baix els últims procediments, com la ceràmica, ferreteria, fusta, crestat, pelleria, mosaics, porcelana, etc., ab molt art y precisió.

També és digna de mentarse la secció de les joguines, una de les indústries que més èxit han aconseguit a Alemanya, com les instal·lacions d'aparells científics, confeccions, productes alimenticis y instruments de música.

Les indústries poderoses de material de guerra alemanyes no han concorregut en aquest Certamen.

Si Alemanya va inaugurar ab gran solemnitat la seva secció, Fransa no volgué esser menys. Quatre ministres francesos, M. Dupuy, ministre de l'Exterior; monseïeu Ruau, d'Agricultura; M. Troussellier, de les Colonies; y M. Beau, ministre de Fransa a Bruseles, assistiren a l'inauguració del palau, revestint l'acte gran solemnitat.

Fransa ha correspost a la crida del Govern belga esplendïdament, car ademés del gran palau destinat a indústries diverses y secció de màquines, té distribuït per tota l'Exposició petits y grans edificis pera les colonies y altres objectes, ocupant una superfície de 50,000 metres quadrats o siguin 20,000 metres més que Alemanya. A l'entrada a l'Exposició de Bruseles, arreu se veu flamejar la senyera nacional francesa. Ademés dels edificis destinats a la Secció Colonial, de la qual ne donarem compte en nostre primer article, Fransa hi ha construït un gran local, pera l'indústria de l'alimentació, altres pera la Ciutat de París, pera les aeroplans y automòbils sumptuosissims y de petits pera Argèlia y Túnez, y cases obreres baix la direcció de la Cambra de les cooperatives de París.

Les produccions més renomades del sol francès com totes les branques de llur activitat industrial y comercial estan representades en l'Exposició de Bruseles: l'indústria metal·lúrgica desde les peses més bastes y pesantes fins a la fabricació més delicada, les últimes creacions de la moda francesa ab tots els accessoris que exigeixen el bon gust y l'elegància, juntament ab indústries més severes, l'art aplicat ab les manifestacions de l'art modern, l'indústria d'automòbils deguda a l'enginy dels inventors francesos, desde l'aparell del turista àvid de grans ve-

locitats al veícol pràctic pera l'indústria y el comerç, la dels aeroplans y instruments de locomoció aèria, ab el procés històric desde'l descobriment del "Montgolfier" fins als aparells que avui han recorregut prodigiosament l'espai, la dels mobles, bronzes artístics, vestits, l'art del llibre, arts gràfiques, instruments científics, notant-se ab tot el bon gust francès a que no ha arribat encara cap altre país.

La ciutat de París, ha portat son contingut interessantíssim a l'Exposició de Bruseles, donant compte de tots els seus serveis municipals, de les institucions de ordre social, qual importància és cada vegada major a Fransa, ab llurs treballs, exposats en nombrosos quadros, gràfics y d'altres; estudis encaminats al millorament de les classes obreres. El ministeri de Instrucció Pública, dona a conèixer els sistemes y mètodes obtinguts en tots els ordres de l'ensenyança oficial.

CARLES MOLIST CARBO

El discurs den Corominas

TELEGRAMES

Pere Corominas. — Madrid.
Pel teu discurs d'home culte radical y rectitud contudent té felicitat entusiasta el teu amic

Iglesias.

Pere Corominas. — Madrid.

Vostre valent discurs ha enlairat cor bons catalans obrers de Sant Martí, Visca Catalunya y la Democràcia. Casals, Torrens, Casals A., Torrens P., Cortès, Salvà, Damón, Llorda, Cerdà, Rubió, Font, Hernández, Planell, Pascual, De Cabo, Llauredà, Jané, Roig, Fàbregues, Isart, Carbó.

Pere Corominas. — Madrid.

Centre Nacionalista Republicà de Sant Martí, us felicitat entusiàticament.

El Consell directiu.

Pere Corominas. — Madrid.

Centre Nacionalista Republicà districte quart, us felicitat entusiàticament per vostre magnífic discurs.

President, Gausachs.

Pere Corominas. — Madrid.

Foment, entitat y diari, us felicitem cordalment per vostre magnífic discurs, exposició defensa aspiracions Unió Federal.

Joan Lloperena.

Informació política

La joventut

Excés d'original no ens ha permès donar compte aquests dies de les visites fetes per la comissió organitzadora de la Joventut Federal Nacionalista Republicana a diversos centres del partit.

Les visites que porta fets dita comissió són les de C. N. R. de Sant Martí, Centre Federal del Poble Nou, l'Internacional del Clot, Avenç N. R. de Sant Andreu, C. N. R. de Gràcia, Ateneu Gracienc de la Unió Federal N. R.; Sang Nova, d'Hortafrances; Foment Republicà Català de Sant; Centre d'Unió Republicana del Setè Districte y C. N. R. del mateix.

Totes elles han sigut un èxit gran per la Joventut. En tots els centres fou rebuda la comissió ab gran simpatia y afecte per les directives y per nombrosíssims correligionaris que enterats de la visita volgueren fer honor als seus hosts.

Aquests en tots els centres explicaren els seus projectes, els seus plans pel vindre, projectes y plans nascuts y sostinguts per entusiasmes juvenils y per una fe ardenta en la gran missió que ha de complir nostre partit, en bé de Catalunya y de les llibertats y republicanes. Y en tots els centres també recolliren des joves comissionats, adhesions, entusiasmes als seus plans, inscripcions en les llistes que està fent la comissió gran nombre de joves correligionaris pertanyents als centres visitats.

Potser ben aviat aquesta tasca d'aplegament de forces que està realitzant actualment dita comissió podrà coronarse ab la celebració d'una gran reunió en la qual se donarà per definitivament constituïda la Joventut Federal Nacionalista Republicana que immediatament se lliurarà a la lluita, mitjançant una campanya d'apostolat y d'organització que's proposa realitzar per tot Catalunya.

Nosaltres ens en felicitem d'aquests entusiasmes y aquesta activitat que està demostrant el nostre jovent y desitgem que les mateixes flors s'obrin en floribles iniciatives.

Al Districte II

El C. N. R. del Districte II d'aquesta ciutat, en assemblea general extraordinària celebrada el passat dissabte, acordà per unanimitat y en mitg de grans entusiasmes denominar-se en lo successor "Unió Federal Nacionalista Republicana del Districte Segon", y reformar l'article primer dels seus estatuts, de la següent manera:

"Unió Federal Nacionalista Republicana del Districte Segon té per objecte cooperar a les tasques del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana. Vellarà pels interessos morals y materials del segon districte municipal d'aquesta ciutat y procurarà a mida de les seves forces difondre la cultura y proporcionar l'ensarjo dels associats.

Sempre y quan no's cregui necessari l'ús d'altra llengua en tots els actes y docaments socials s'usarà l'idioma català.

També s'acordà enviar al diputat per Barcelona, don Pere Corominas, el telegrama publicat en la nostra edició d'ahir.

A Salent

La J. D. del Foment Català d'aquesta vila, ha quedat constituïda així:
President, Climent Torruella; vicepresident, Joan Pasquet; secretari, Pere Saldo; vice-secretari, Sebastià Algué; tresorer, Josep Sorribas; bibliotecari, Josep Pasquet; comptador, Joan Selles.

Un discurs més y alguns antimilitaristes menos

De tot el discurs den Lerroux, tan sols resulten aprofitables pera nosaltres, aquelles paraules soves am les quals relata fets o compon himnes, que mereixen esser fixats a les portes de totes les cases. A Rubí vaig veure—diu en el discurs—dirigir les violències de les masses als fabricants dels encontres; en l'aplec càbolic de les Arenes, 20,000 homes varen escosmetre a un grupet de 15 joves radicals; els actes dels republicans radicals, sempre han estat saludats per l'esclat de les bombes; el Municipi de Barcelona, ab la dominació radical, creix en crèdit. Mentre, en Lerroux va dient tot això en llargues parafrases sentimentals, els diputats espanyols que no saben res de Catalunya, que se'n alegren de que tot això sigui dit, perquè representa pera ells una victòria de l'element castellà, sobre'l català, aplaudiren, convenuts que que aquella narració tenia la serenitat y la veritat de l'història. Però aquí a Catalunya, tots aquests fets, han estat aquilatats, y fins els mateixos radicals estan convenuts de la seva falsedat, com ho estaven temps ençà d'aquella farsa legitimista del judici del procés d'Hortafrances. Y es estrany que en Lerroux en el memorial d'agravis rebuts dels seus enemics, no hagi posat, pera assestament definitiu de la Cambra, aquella tragèdia d'Hortafrances, que "El Progreso" y els advocats defensors y, tot el partit radical presenten com una conspiració bolldaria, feta pera perjudici dels lerrouxistes, plens d'ignorància y d'ingenuïtat.

Pera'l moviment de les idees a Catalunya, l'oració den Lerroux careix d'importància, perquè es plet fallat. No farà un lerrouxista més ni menys. Els fanàtics podran guardarla com guarden els particulars aquells solts periodístics que els afalaguen, més ningú, passada una setmana, anirà a cercar-la pera trobar en ella una orientació ni una idea. Discurs de circumstàncies, els dies el maturan.

Una cosa ferma hi restava: el militarisme den Lerroux y del partit radical. Els conservadors, com arma ofensiva y defensiva, s'havien dedicat a presentarlos com a enemics de l'exèrcit. An els, que formaven com quintos en totes les juntes de banderes. An els, que com els incondicionals de l'Havana y de Manila, passejaven la bandera espanyola dies y dies, cantant la "Marcha de Chénier". An els, que foren els sustentatils més fermes de la llei de jurisdiccions! Una sola veu se va aixecar contra Catalunya el 25 de novembre: la den Lerroux. Ell ho va dir: "Si arribo a tornar-me a Barcelona, hauria anat ab els assaltants."

Però després dels successos de juliol, semblava com si un penediment s'hagués iniciat en les files radicals. Els seus periodistes parlaven de reformar el Codi militar, y eh l'intimitat, més d'un jove radical, algun d'aquells pocs lerrouxistes que han passat per l'Universitat, deia al davant nostre: "quina gran lliçó pera nosaltres, la repressió! Semblava que's podia comptar ab els, pera una lluita civilista, que havien deixat d'anar pels camers marcant el pas ab els regiments. Y heusaquí que en Lerroux parla y que altra vegada recobra la seva política un sentit de patriotisme. "El alma en los labios", torna a formar part del seu programa. Una habilitat contra els enemics, però una altra vergonya republicana.

Quan s'empenyguí una lluita pel poder civil, quan se lluità, arribant a les grans agitats, per la derogació de la llei de jurisdiccions, que ningú vagi a trucar a la Casa del Poble, perquè en aquella casa, formada per paisans, també hi ha una guarda pretoriana. En Lerroux, pera no tejar-se de les seves culpes, ha tingut d'afegir un tros de percalina patriòtica. "Comediante!" li criden. No, no, comediant no. Lo que aquell papa crudel y cínic: "ajudant!"

Quan s'empenyguí una lluita pel poder civil, quan se lluità, arribant a les grans agitats, per la derogació de la llei de jurisdiccions, que ningú vagi a trucar a la Casa del Poble, perquè en aquella casa, formada per paisans, també hi ha una guarda pretoriana. En Lerroux, pera no tejar-se de les seves culpes, ha tingut d'afegir un tros de percalina patriòtica. "Comediante!" li criden. No, no, comediant no. Lo que aquell papa crudel y cínic: "ajudant!"

Quan s'empenyguí una lluita pel poder civil, quan se lluità, arribant a les grans agitats, per la derogació de la llei de jurisdiccions, que ningú vagi a trucar a la Casa del Poble, perquè en aquella casa, formada per paisans, també hi ha una guarda pretoriana. En Lerroux, pera no tejar-se de les seves culpes, ha tingut d'afegir un tros de percalina patriòtica. "Comediante!" li criden. No, no, comediant no. Lo que aquell papa crudel y cínic: "ajudant!"

Quan s'empenyguí una lluita pel poder civil, quan se lluità, arribant a les grans agitats, per la derogació de la llei de jurisdiccions, que ningú vagi a trucar a la Casa del Poble, perquè en aquella casa, formada per paisans, també hi ha una guarda pretoriana. En Lerroux, pera no tejar-se de les seves culpes, ha tingut d'afegir un tros de percalina patriòtica. "Comediante!" li criden. No, no, comediant no. Lo que aquell papa crudel y cínic: "ajudant!"

Quan s'empenyguí una lluita pel poder civil, quan se lluità, arribant a les grans agitats, per la derogació de la llei de jurisdiccions, que ningú vagi a trucar a la Casa del Poble, perquè en aquella casa, formada per paisans, també hi ha una guarda pretoriana. En Lerroux, pera no tejar-se de les seves culpes, ha tingut d'afegir un tros de percalina patriòtica. "Comediante!" li criden. No, no, comediant no. Lo que aquell papa crudel y cínic: "ajudant!"

Quan s'empenyguí una lluita pel poder civil, quan se lluità, arribant a les grans agitats, per la derogació de la llei de jurisdiccions, que ningú vagi a trucar a la Casa del Poble, perquè en aquella casa, formada per paisans, també hi ha una guarda pretoriana. En Lerroux, pera no tejar-se de les seves culpes, ha tingut d'afegir un tros de percalina patriòtica. "Comediante!" li criden. No, no, comediant no. Lo que aquell papa crudel y cínic: "ajudant!"

Quan s'empenyguí una lluita pel poder civil, quan se lluità, arribant a les grans agitats, per la derogació de la llei de jurisdiccions, que ningú vagi a trucar a la Casa del Poble, perquè en aquella casa, formada per paisans, també hi ha una guarda pretoriana. En Lerroux, pera no tejar-se de les seves culpes, ha tingut d'afegir un tros de percalina patriòtica. "Comediante!" li criden. No, no, comediant no. Lo que aquell papa crudel y cínic: "ajudant!"

Quan s'empenyguí una lluita pel poder civil, quan se lluità, arribant a les grans agitats, per la derogació de la llei de jurisdiccions, que ningú vagi a trucar a la Casa del Poble, perquè en aquella casa, formada per paisans, també hi ha una guarda pretoriana. En Lerroux, pera no tejar-se de les seves culpes, ha tingut d'afegir un tros de percalina patriòtica. "Comediante!" li criden. No, no, comediant no. Lo que aquell papa crudel y cínic: "ajudant!"

Quan s'empenyguí una lluita pel poder civil, quan se lluità, arribant a les grans agitats, per la derogació de la llei de jurisdiccions, que ningú vagi a trucar a la Casa del Poble, perquè en aquella casa, formada per paisans, també hi ha una guarda pretoriana. En Lerroux, pera no tejar-se de les seves culpes, ha tingut d'afegir un tros de percalina patriòtica. "Comediante!" li criden. No, no, comediant no. Lo que aquell papa crudel y cínic: "ajudant!"

Quan s'empenyguí una lluita pel poder civil, quan se lluità, arribant a les grans agitats, per la derogació de la llei de jurisdiccions, que ningú vagi a trucar a la Casa del Poble, perquè en aquella casa, formada per paisans, també hi ha una guarda pretoriana. En Lerroux, pera no tejar-se de les seves culpes, ha tingut d'afegir un tros de percalina patriòtica. "Comediante!" li criden. No, no, comediant no. Lo que aquell papa crudel y cínic: "ajudant!"

Quan s'empenyguí una lluita pel poder civil, quan se lluità, arribant a les grans agitats, per la derogació de la llei de jurisdiccions, que ningú vagi a trucar a la Casa del Poble, perquè en aquella casa, formada per paisans, també hi ha una guarda pretoriana. En Lerroux, pera no tejar-se de les seves culpes, ha tingut d'afegir un tros de percalina patriòtica. "Comediante!" li criden. No, no, comediant no. Lo que aquell papa crudel y cínic: "ajudant!"

va testar es noble y forta; alta y muscosa sa figura, y es nin al parlar. De vall la brusa blava del pescador un ser superior hi té estada...

En les nits d'estiu de lluna plena, en els jorns de sol ardent, en els grisos dies d'hivern, udioli o cantí la mar, sempre! veureu de cara a les ones. Mai gosa tant com quan pot contar als companys, les fantasies de sa pensa somniadora. Cal escoltarlo.

—Què us creieu? De vegades, direu a la prova de la barca, m'imagino que la barca té ales y s'eleva, vola, y jo ab ella, de l'un mar a l'altre mar, de Pol a Pol, d'Orient a Ponent, pera caure després en terres verges per ningú mai vistes, en una humanitat perfecta, tota amor...

Els pescadors y vagabons de platja, fent rotlló al seu voltant, se'l miren embadalits. Què deuen volguer dir aquelles coses que els no acaben d'entendre, però que'ls són tan agradables? Y ell seguit: —Creureu? A voltes, en les nits serenes y armonioses d'estiu, somnio que les sirenes venen fins a la meua cambra, que dansen a l'entorn del meu llit, que somriuen y me besen... Quina gentilesa la de llur cos nù, ple d'escuma, y els cabells que ploren perles!

Se divinsia al parlar, creix s'agregant. En bell llavor el pescador poeta, de rostre corat, de cresta barba y aspres cabells bruns. Altres cops diu: —Jo us parlaria del "Telémaco", de "la divina comedia", del "Quijote", d'"El Paradís perdut", de l'"Atlàntida", a vosaltres fills del mar; jo us parlaria d'hommes y d'obres... Ah, si'm poguessiu entendre!

Quan, sol a la platja daurada, va seguint ab l'esguard les alades naus, els negres vaixells de cavallera fumosa, fins que's pendien en l'horitzó, com minúscula taca, sovint mormola: —Sempre'ls peus clavats a l'arena y volent tenir ales!

U'escolta. — Així, tots al voltant meu. A la una, a les dues, ara!

—Canta... —Canta vagabundo... Les veus, ronques, alcohòliques, van seguint la cançó. Al mitg del rotlló el vell Rovellat porta el compàs ab una batuna negra capada de níquel. Té l'obsessió de la música el vell Rovellat.

—Canta vagabundo... Y la cançó se repeteix una y lleu vegades, sembla eternar-se... Prop dels "charristes" dos homes parlen de cobrar contribucions (1), entre got y got, els ulls sangonosos mitg aduats, arrossegant les paraules. En altra taula una dona, tota espallada, resta dormida, el cap damunt dels braços. Un home se la mira de fit a fit sense fi, entre una filera de botes y la porta d'entrada, dos homes, un de jove y l'altre en la plenitud de la vida, se miren, parlen y s'acaronen.

Més endintre, a l'entorn d'una llarga taula, homes y dones en lascives posicions y en grupus d'obscenitat repugnant. Són les dones de tot: quinze dies ab un mes ab un altre.

Barreja y flossen en la vegada, un negre, francesos, italians, catalans, aragonesos... Les dones no parlen: xislen, ordenen, barboteegen... besen encara!

Un home puja dalt de la taula, arroba d'un altre'l capell de color indefinit, y ab força enginy simula un carrenca caudal de plassa.

Un home ab posat de reventa pisos, crida: —Noi, moi! Porti més vil! Avui pagol!

—Així, així! Vinga vil, vingal! L'arrencada caixals, ab el capell ensortit fins a les orelles, salta de la taula anant a caure damunt d'una parella que està en ple idili de desvergonyiment.

Y torna a haver-hi crisi y sargata que finitx al ventre al mosso de les ampolles.

Les gotes van de les ments mans a les altres. Els rostres se congestionen. Els besos se tornen mossegades.

—Canta vagabundo... Pel carrer, entre les ombres, passen homes y dones. De tant en tant, breus esclatols y ràpids tancaments de portes treuen el silenci de la nit.

El vell Rovellat y el seu chor reprenen el seu cant. Els cobladors de contribucions resten adormits, y sos veus s'acaronen estrepitadament...

Són les dues del matí. Pel carrer la policia conduïx tres homes presoners, lligats colzes per colzes.

PERE CASALS

HORES DE LLUITA

Per la llibertat
de conciencia

Campanya popular

Pera constituir la comissió executiva d'una persistent campanya de caràcter popular en pro dels principis de la més plena llibertat de conciencia, fins ara han designat delegats els partits y agrupacions següents: Partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana, Partit Socialista Obrer, Partit Federal adherit al Consell Nacional, Agrupació Democràtica, Entitats masòniques, Grups lliurepensadors, y Societats de caràcter econòmic.

En la reunió preparatòria que celebraren el dijous passat en el local de "Esperanza", Guardia, 14, principal, els representants de les esmentades agrupacions, acordaren constituir al peidat de la Junta Municipal del partit Radical que demà, dimars, a dos quarts de deu del vespre, se tornaran a reunir en el mateix lloc pera procedir a la designació de càrregues, convidant a dita Junta pera que concurri a integrar ab dos representants del partit radical la comissió de referencia.

Se va acordar així mateix y al propi efecte ratificar l'invitació a la Junta Directiva de Solidaritat Obrera y a la Junta Municipal del partit Republicà Democràtic, així com interessar a dos o tres nadius de forces progressives que tan sols han designat un representant, a que ne nomenin dos, com tenen dret per acord de la reunió general de delegats de centres y entitats, celebrada el dia 7.

(1) Entre'ls pobres d'ofici diten cobrar contribucions al passar a cercar l'almonia en aquelles cases que se ven per costum donantne periòdicament a la setmana, quinze o més.

Acció Política y Social

(En aquesta Secció publicarem l'anunci de tots els actes que celebrin els Centres d'Esquerra de Barcelona, y dels quals ens donguin avís anticipat)

Centre Nacionalista Republicà. — Pelai, 42. — Aquesta nit, a les deu en punt, se reunirà en aquest Centre la joventut de la Joventut F. N. R.

Tenintse que pendre acord de molta importància, recordem a tots els individus que formen aquesta joventut, que procurin assistir-hi puntualment.

A. ROVIRA Y VIRGILI

La veu den Corominas ofereix com una mena de dissonància. A molts dels que l'escoltaren, devia fer l'efecte de que aquell home parlava un altre llenguatge y que vivia en un altre món. Es que hi ha en ell el ressò de les aspiracions de la democràcia catalana, que es la major força de renovació política d'aquest pobre país.

Una admirable robustesa de pensament y d'expressió hi ha, ademés, en el discurs. Les paraules, les frases, els parafrasis, estan animats d'una interna força espiritual. De l'oratoria den Pere Corominas pot dir-se, com s'ha dit de la den Briand, que es una oratoria vertebrada.

El discurs den Lerroux es un discurs conjugat tot ell en la primera persona del singular. Aquell YO imperial ab que s'ha satiriat al capdell del radicalisme verbalista, hi senyoreja per tot arreu.

Mes, deixant de banda aquest caràcter personal, egolàtric, de l'oració parlamentària den Lerroux, cal reconèixer que es d'una gran eloquència y d'una habilitat extremada. Llegint el discurs, un home que no estés en antecedents, se decantaria a donar-li la raó.

Però el senyor Lerroux ha fatat el mèrit de la seva eloquència y de la seva habilitat ab un seguit de tergiversacions y de falsedats. Sembla estrany que ab tota la sang freda pugui fer un home les afirmacions que en Lerroux ha fet davant del Congrés. Especialment al parlar de la seva actuació y de la del seu partit en la política catalana, ha presentat com història verídica una novel·la quasi fantàstica. Y la gent madrilunya, que viu en una ignorància inversible de les coses de Catalunya, s'ho ha cregut ab la major facilitat.

Es altament curiós rem

